

สรุปผลการดำเนินงาน DLD-C ปทุมธานี
“โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระ
ปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัย
ลักษณ์ อัครราชกุมารี ประจำปีงบประมาณ 2566”

สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าจังหวัดปทุมธานี

➤ ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าในจังหวัดปทุมธานีมีการสำรวจประชากรสุนัข แมว จำนวน 217,726 ตัว พบการเกิดโรคอย่างต่อเนื่อง โดยส่วนใหญ่สัตว์พาหะนำโรคที่สำคัญที่สุดก็ยังคงเป็นสุนัข ซึ่งจากการตรวจพบโรคพิษสุนัขบ้า ในปี 2562-2566 จนถึงปัจจุบัน เมื่อปี 2562 พบที่อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอลองหลวง ปี2563 พบที่อำเภอลองหลวง ปี2564 พบที่อำเภอลองหลวง อำเภอสามโคก ปี 2565 พบที่อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอลำลูกกา และปี2565 ครั้งที่ 1 ชนิดสัตว์สุนัข (จรจัด) วันที่ 29 มีนาคม 2565 พบที่ตำบลบางพูด อำเภอเมืองปทุมธานี ครั้งที่ 2 ชนิดสัตว์สุนัข (เลี้ยง) วันที่ 24 มิถุนายน 2565 ตำบลบึงคำพร้อย ตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา ครั้งที่ 3 ชนิดสัตว์สุนัข (เลี้ยง) วันที่ พฤศจิกายน 2565 ตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา ครั้งที่ 4 ชนิดสัตว์สุนัข (เลี้ยง) วันที่ 5 เมษายน 2566 ตำบลบึงสนั่น อำเภอธัญบุรี ซึ่งสาเหตุหลักเกิดจาก สภาพปัญหาการฉีดวัคซีน ป้องกันโรคหลายพื้นที่ยังดำเนินการได้ไม่ถึงร้อยละ 80 ของจำนวนสัตว์เลี้ยง

ตารางสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์

ปีงบประมาณ	จำนวนส่ง ตัวอย่าง	จำนวนตัวอย่างให้ ผลบวก(เกิดโรค)	ร้อยละ
2560	65	7	10.77
2561	94	11	11.70
2562	67	8	11.94
2563	67	2	2.98
2564	56	2	3.57
2565	24	2	8.33
2566	3	2	66.6

ออกคำสั่ง หน่วยงานแพทย์เคลื่อนที่เร็ว “ปศุสัตว์ปทุมราช” เพื่อกำหนดตามภารกิจหน้าที่ในการปฏิบัติ

คำสั่งสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี

ที่ ๒๐ /๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งชุดปฏิบัติการสัตวแพทย์เคลื่อนที่เร็ว “ปศุสัตว์ปทุมราช”

ด้วยในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี เป็นพื้นที่ในเขตปริมณฑลที่พบปัญหาการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้า ปัญหาการควบคุมการเพิ่มจำนวนสุนัข - แมวจนจัดอันเป็นเหตุสร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ชุมชนท้องถิ่นและประชาชน สุ่มเสี่ยงต่อการสูญเสียชีวิตอันเนื่องมาจากการเกิดโรคพิษสุนัขบ้า ประกอบกับพื้นที่จังหวัดปทุมธานี เป็นพื้นที่ที่มีการจัดพิธี/กิจกรรมสำคัญต่างๆ อยู่เป็นนิจ

เพื่อให้การจัดงานพิธี/กิจกรรมสำคัญต่างๆ ดำเนินไปอย่างมีระเบียบ เป็นระบบ และมีชุดปฏิบัติการรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในส่วนงานตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ ความรับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องทางด้านปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี จึงแต่งตั้งชุดปฏิบัติการสัตวแพทย์เคลื่อนที่เร็ว “ปศุสัตว์ปทุมราช” จำนวน ๕ ชุด ดังนี้

๑) ชุดปฏิบัติการปศุสัตว์ปทุมราช ๑ (ฝ่ายอำนวยการ) ประกอบด้วย

๑.๑ ปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี	หัวหน้าชุดปฏิบัติการ
๑.๒ หัวหน้ากลุ่มพัฒนาสุขภาพสัตว์	ชุดปฏิบัติการ
๑.๓ หัวหน้ากลุ่มพัฒนาคุณภาพสินค้าปศุสัตว์	ชุดปฏิบัติการ
๑.๔ หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์	ชุดปฏิบัติการ
๑.๕ หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	ชุดปฏิบัติการ
๑.๖ หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศการปศุสัตว์	ชุดปฏิบัติการและเลขานุการ

ให้ชุดปฏิบัติการปศุสัตว์ปทุมราช ๑ มีหน้าที่ให้คำปรึกษาต่างๆ ในการปฏิบัติการกิจ

เร่งด่วนตามข้อสั่งการของอธิบดีกรมปศุสัตว์ ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี และปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี ให้เรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ของภารกิจนี้

๒) ชุดปฏิบัติการปศุสัตว์ปทุมราช ๒ (ฝ่ายจับสุนัข) ประกอบด้วย

๒.๑ นายภักจวัน อธิราช	หัวหน้าชุดปฏิบัติการ
๒.๒ นายชาติร์ ชนะพงษ์	ชุดปฏิบัติการ
๒.๓ นายวิชชกร ศรีแบน	ชุดปฏิบัติการ
๒.๔ นายเมธา ชันดีไชย	ชุดปฏิบัติการ
๒.๕ นายไพโรจน์ จันทิโพศรี	ชุดปฏิบัติการ
๒.๖ นายจรัญ ฝั่งสินเทียะ	ชุดปฏิบัติการ
๒.๗ นายพงศ์ศักดิ์ ผลดี	ชุดปฏิบัติการ

๒.๘ นายอนุพงศ์ ดิษฐ์	ชุดปฏิบัติการ
๒.๙ นายสมศักดิ์ อายุสุข	ชุดปฏิบัติการ
๒.๑๐ นายชาติร์ ศรีหงส์	ชุดปฏิบัติการ
๒.๑๑ นายธีรศักดิ์ ไชยา	ชุดปฏิบัติการและเลขานุการ

ให้ชุดปฏิบัติการปศุสัตว์ปทุมราช ๒ มีหน้าที่ในการจับสุนัข แมว ในพื้นที่ที่รับมอบหมาย มาเพื่อเตรียมรับการผ่าตัดทำหมัน และ/หรือมีหน้าที่จับสุนัข แมว จรจัด หรือ สุนัข แมว ที่เจ้าของไม่สามารถจับบังคับได้ ในพื้นที่ที่มีการจัดงานพิธี/กิจกรรมต่างๆ โดยให้เข้าพื้นที่เพื่อดูแล ควบคุม สุนัข แมว ให้เรียบร้อย ก่อนวันจัดงานพิธี/กิจกรรมต่าง ๆ และให้เข้าประจำจุดปฏิบัติการในวันจัดกิจกรรมก่อนกำหนดการอย่างน้อย ๓ ชั่วโมงและให้ปฏิบัติการจนกว่าจะครบถ้วนจะเดินทางกลับ และออกปฏิบัติการ IO กรณีมีเหตุร้องเรียนเกี่ยวกับสุนัข แมว হাসานที่พิกังและนำส่งสุนัข แมว เข้าสถานที่พักพิง ทั้งให้ประมาณการเวชภัณฑ์ที่จำเป็นต้องใช้ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

๓) ชุดปฏิบัติการปศุสัตว์ปทุมราช ๓ (ฝ่ายปฏิบัติการ) ประกอบด้วย

๓.๑ นายปรีช อนุคุณสวัสดิ์	หัวหน้าชุดปฏิบัติการ
๓.๒ นางสาวชุตติกาญจน์ เขียวอ้อม	ชุดปฏิบัติการ
๓.๓ นางสาวณัชชนันท์ จารุศิริเวช	ชุดปฏิบัติการ
๓.๔ นายคมกริช จันทราช	ชุดปฏิบัติการ
๓.๕ นางสาวดาวดารวรรณ ดองอ่อน	ชุดปฏิบัติการ
๓.๖ นายชาติร์ ชนะพงษ์	ชุดปฏิบัติการ
๓.๗ นายวิชชกร ศรีแบน	ชุดปฏิบัติการ
๓.๘ นายสุชาติ ศรีละ	ชุดปฏิบัติการ
๓.๙ นางสาวอรอุมา วงษ์ประดิษฐ์	ชุดปฏิบัติการ
๓.๑๐ นางสาวอภัสสนันท์ ลักษมีชวงค์	ชุดปฏิบัติการ
๓.๑๑ นายพิรพล โศกสูงเนิน	ชุดปฏิบัติการ
๓.๑๒ นายจรัญ ฝั่งสินเทียะ	ชุดปฏิบัติการ
๓.๑๓ นายสมศักดิ์ อายุสุข	ชุดปฏิบัติการ
๓.๑๔ นายภักจวัน อธิราช	ชุดปฏิบัติการและเลขานุการ

ให้ชุดปฏิบัติการปศุสัตว์ปทุมราช ๓ มีหน้าที่ประมาณการจัดเตรียมเวชภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ ที่จะใช้ในปฏิบัติการผ่าตัด ทำหมัน จัดการดูแลสัตว์ก่อน ระหว่าง หลังการผ่าตัดทำหมัน ให้ดำเนินการผ่าตัด ทำหมัน สุนัข แมว ที่มารับบริการจนแล้วเสร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ทั้งประมาณการประสานงาน จัดเตรียม เวชภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือแพทย์ ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

๔) ชุดปฏิบัติการปศุสัตว์ปทุมราช ๔ (ฝ่ายสถานที่) ประกอบด้วย

๔.๑ นายสุรเชษฐ์ ปินทิพย์	หัวหน้าชุดปฏิบัติการ
๔.๒ ปศุสัตว์อำเภอหนองเสือ	ชุดปฏิบัติการ
๔.๓ ปศุสัตว์อำเภอสามโคก	ชุดปฏิบัติการ
๔.๔ ปศุสัตว์อำเภอลาดหลุมแก้ว	ชุดปฏิบัติการ
๔.๕ ปศุสัตว์อำเภอคลองหลวง	ชุดปฏิบัติการ

๔.๖ ปศุสัตว์อำเภอลำลูกกา	ชุดปฏิบัติการ
๔.๗ ปศุสัตว์อำเภอธัญบุรี	ชุดปฏิบัติการ
๔.๘ นางสาวเข็มทอง ไชยทน	ชุดปฏิบัติการ
๔.๙ นายภาณุพงศ์ วัฒน	ชุดปฏิบัติการ
๔.๑๐ นายพลสันต์ ชรากลาง	ชุดปฏิบัติการ

ชุดปฏิบัติการและเลขานุการ

๕) ชุดปฏิบัติการปศุสัตว์ปทุมราช ๕ (ฝ่ายบัญชี/การเงิน) ประกอบด้วย

๕.๑ นายนิยม ดาวศรี	หัวหน้าชุดปฏิบัติการ
๕.๒ นางสาวเข็มทอง ไชยทน	ชุดปฏิบัติการ
๕.๓ นายพลสันต์ ชรากลาง	ชุดปฏิบัติการ
๕.๔ นางสาวสิริวรรณ ทิมพานต์	ชุดปฏิบัติการ
๕.๕ นางสาวชาลิณี สุ่มสวัสดิ์	ชุดปฏิบัติการ
๕.๖ นางสาวอารีย์ สว่างญาติ	ชุดปฏิบัติการและเลขานุการ

ให้ชุดปฏิบัติการปศุสัตว์ปทุมราช ๕ มีหน้าที่ประสานงานกับท้องถิ่นจัดเตรียมสถานที่ จัดกิจกรรม โต๊ะผ่าตัด สถานที่ผ่าตัด ทรงตั้งสัตว์ ให้สะอาดถูกสุขลักษณะ ปลอดภัยมีมติชัดเจน ไม่อนุญาตให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าพื้นที่ปฏิบัติงาน เตรียมสถานที่ปฏิบัติงานให้มีความพร้อม เหมาะสม นำเชือกคล้องผู้พบเห็น ตลอดจนสื่อมวลชนได้ภาพลักษณ์ที่ดีไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และจัดทำข่าวประชาสัมพันธ์

ให้ชุดปฏิบัติการปศุสัตว์ปทุมราช ๕ มีหน้าที่ติดต่อประสานงานท้องถิ่นในการสนับสนุนงบประมาณจัดซื้อจัดจ้าง เบิกจ่ายเวชภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายณกรณ์ พันธราช)
ปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี

การขับเคลื่อนการดำเนินงานโรคพิษสุนัขบ้าในท้องถิ่น

- ➡ การสำรวจจำนวน และขึ้นทะเบียนประชากรสุนัขและแมว

การดำเนินงาน	จำนวนสัตว์
การสำรวจจำนวนและขึ้นทะเบียน ประชากรสุนัขและแมว	187,460 ตัว
การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	42,228 ตัว

การขอรับสนับสนุนโครงการจัดซื้อวัสดุวิทยาศาสตร์หรือการแพทย์ฯ

➤ ขั้นตอนการจัดตั้งโครงการฯ

- ❑ 1. ประสาน อบจ.อปท. ท้องถิ่นจังหวัดแจ้งแผนและนโยบายในการปฏิบัติ
- ❑ 2. จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เวชภัณฑ์ วัคซีนโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน โดยดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560
- ❑ 3. ประชุมชี้แจงและเตรียมแผนงานในการป้องกันโรค
- ❑ 4. จัดทำแบบสอบถามความคิดเห็นประชาชนในพื้นที่

1.ปฏิบัติงานตามโครงการฯที่อื่นให้การสนับสนุน

- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี ได้เริ่มดำเนินโครงการฯร่วมกับที่อื่น ออกหน่วยผ่าตัดทำหมัน เริ่ม พฤษภาคม 2566 – กันยายน 2566

สรุปผลการดำเนินงานผ่าตัดทำหมันและฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

วันที่	สุนัข		แมว		รวม	ฉีดวัคซีน		รวม	หมายเหตุ
	ผู้	เมีย	ผู้	เมีย		สุนัข	แมว		
18 พ.ค.66	1	2	15	22		33	91		
19 พ.ค.66	0	2	15	23		73	139		
25 พ.ค.66	4	0	23	40		46	121		
26 พ.ค.66	1	4	24	35		116	190		
6 ก.ค 66	6	16	4	22		43	54		
7 ก.ค 66	6	10	14	25		28	39		
12 ก.ค 66	4	4	13	29		0	0		
4 ก.ย 66	2	7	4	17		0	0		
5 ก.ย 66	0	8	5	18		0	0		
6 ก.ย 66	2	18	14	8		0	0		
7 ก.ย 66	1	17	22	34		0	0		
11 ก.ย 66	4	11	10	25		0	0		
13 ก.ย 66	7	8	15	20		0	0		

ภาพประกอบการปฏิบัติงาน โครงการฯ ท้องถิ่นให้การสนับสนุน

โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าฯ ปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี

ผลการดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ การควบคุมประชากรสุนัขและแมว เป้าหมา 1,554 ตัว
ผลการดำเนินงาน 2,268 ตัว คิดเป็นร้อยละ 149.9 ของเป้าหมาย

ผลการดำเนินงาน	สุนัข(ตัว)		แมว(ตัว)		รวมทั้งสิ้น(ตัว)
	เพศผู้	เพศเมีย	เพศผู้	เพศเมีย	
จำนวนที่ทำหมัน	295	748	401	956	
รวม	1,043		1,357		2,268
จำนวนที่ฉีดวัคซีน					4,478 ตัว
หมายเหตุ	ได้รับงบประมาณจากท้องถิ่นในการจัดซื้อวัสดุการแพทย์ฯ				

การดำเนินงานโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรค พิษสุนัขบ้าฯ

- โครงการฝึกอบรมเพื่อสร้างและพัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์ด้าน โรคพิษสุนัขบ้า ดำเนินการอบรมอาสาปศุสัตว์ด้านโรคพิษสุนัขบ้าเพื่อช่วยในการฉีดวัคซีนสัตว์ให้แก่ตัวแทนจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อวันที่ 21-22 กุมภาพันธ์ 2566 ณ ห้องประชุม สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี จำนวน 86 ราย จากเป้าหมาย 66 ราย

การจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์สัตว์จรจัด

สถานสงเคราะห์สัตว์ที่จดทะเบียนเป็นสถานสงเคราะห์สัตว์ตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณและจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ.2557 จำนวน 2 แห่ง คือ

1. ศูนย์พักพิงสุนัขจรจัดคลองสิบสอง ต.หนองสามวัง อ.หนองเสือ ขึ้นตรงกับเทศบาลนครรังสิต จำนวนสุนัข 650 ตัว
2. ศูนย์สงเคราะห์สุนัขจรจัดเทศบาลตำบลชัยบุรี อ.ชัยบุรี จำนวนสุนัขแมว 180 ตัว

ศูนย์สงเคราะห์สัตว์ของเอกชน
จำนวน 2 แห่ง ได้แก่

1. ป่ามณี แสงจันทร์ ซอยวัดประยูรฯ
อ.ลำลูกกา 550 ตัว
2. บ้านพักสี่ขาเพื่อหมาจร (ป่าจู้) อ.ลำลูกกา 1,500 ตัว

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key success factor)

- ▶ ได้รับความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการประสานงาน สนับสนุนบุคลากร สนับสนุนสถานที่ ตลอดจนการดำเนินการต่างๆ
- ▶ มีผู้สนใจสมัครเข้าร่วมอบรมการเป็นอาสาสมัครฉีดวัคซีนเพิ่มขึ้น ทำให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและรวดเร็ว
- ▶ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนจังหวัด ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างครอบคลุมในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี

ปัญหา และอุปสรรค

ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไข
<ul style="list-style-type: none">- สุนัขจรจัดจับได้ยาก ต้องใช้ปืนยิงสลอบ และใช้ห่วงคล้องจับ ทำให้ภาพลักษณ์เป็นการใช้ความรุนแรง- การใช้ยาสลอบ ราคาสูง งบประมาณไม่เพียงพอ	<ul style="list-style-type: none">- ขอสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์จากท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่- ขอความร่วมมือคลินิกเอกชน รายงานผลการเฝ้าระวังสัตว์ติดเชื้ การฉีดวัคซีน การทำหมัน

ปัญหา และอุปสรรค

ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไข
<ul style="list-style-type: none">- เจ้าหน้าที่ของ อปท. ยังขาดความรู้ทักษะในการจับสุนัข และอัตรากำลังมีน้อย เกิดการบาดเจ็บถูกสุนัขกัด และการจับสุนัขและแมวต้องใช้เวลาเนื่องสุนัขและแมวจรจัดอยู่ไม่เป็นที่- ระบบ rabies one data มีความซับซ้อน เจ้าหน้าที่จากท้องถิ่นเข้าใจได้ยาก- เจ้าของสัตว์ควบคุมส่วนใหญ่ยังมีการเลี้ยงสุนัขแมวแบบปล่อยอิสระ ทำให้มีสุนัขแมวจำนวนหนึ่งไม่สามารถจับบังคับสุนัขแมวเพื่อทำการฉีดวัคซีนได้ครบถ้วน	<ul style="list-style-type: none">- ประสานปศุสัตว์จังหวัดอบรบอาสาสมัครให้สามารถจับและฉีดวัคซีนได้อย่างปลอดภัย รวมทั้งแนะนำวิธีการลงข้อมูลการขึ้นทะเบียนสัตว์ในระบบ rabies one data- การผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามนโยบาย 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 ศูนย์พักพิงค่อนข้างลำบากเนื่องจากเป็นภาระด้านงบประมาณและบุคคลากรการบริหารจัดการศูนย์พักพิงสุนัขจรจัด